

המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גבייה וחקירות

תאריך: 19.7.2017	חוזר מעסיקים/ 1471 חוזר ביטוח/ 1446 חוזר גבייה מלא שכירים/ 1430 חוזר אכיפה והוצל"פ/ 6
<p align="center">נושא: גביית חובות ממעסיקים ומעצמאיים שם החוזר: גביית חוב דמי ביטוח בנסיבות מיוחדות</p>	
<p align="right">מטרת החוזר</p> <p>ליידע את הפקידים בתיקון לחוק אשר מוסיף אמצעי גבייה נוספים במקרים בהם הועברו נכסי החייב לצדדים שלישיים או לקרובי משפחתו והותירו את החייב ללא נכסים מהם ניתן לפרוע את חובו. כמו כן ליידע את הפקידים על תיקון בחוק המאפשר לחייב בעל שליטה לשלם בעצמו את דמי ביטוח שניכה מהעובד ולא העבירו למוסד לביטוח לאומי בנסיבות בהן ניתן פס"ד סופי המרשיע מנהל בחברה בגין עבירה של אי העברת ניכויים.</p>	
<p align="right">כללי:</p> <p>לחוק הביטוח הלאומי נוסף סעיף 367א שכותרתו "גביית חוב דמי ביטוח בנסיבות מיוחדות"¹. להלן יפורטו התנאים בהם ניתן יהיה לעשות שימוש בהוראות סעיף 367א.</p> <p align="right">בחוזר זה:</p> <p>"בעל שליטה" – מי שהוא, לבדו או יחד עם קרובו, מחזיק לפחות באחת מהזכויות הבאות:</p> <ul style="list-style-type: none">א. 25% לפחות מהון המניות שהוצא או 25% לפחות מכוח ההצבעה.ב. בזכות להחזיק ב-25% לפחות מהון המניות שהוצא או ב-25% לפחות מכוח ההצבעה או בזכות לרכשם.ג. בזכות לקבל לפחות 25% מהרווחים.ד. בזכות למנות מנהל. <p>"חבר בני אדם" כל גוף ציבורי, מאוגד או מאוחד, וכל חברה, אגודת אחים, חברותה או התאחדות, בין שהן מאוגדות ובין שאינן מאוגדות.</p> <p>"חוב דמי ביטוח" – למעט חוב מקדמות בשל השנה השוטפת, כמשמעותם בסעיף 345 לחוק הביטוח הלאומי.</p> <p>"חוב דמי ביטוח סופי" – חוב דמי ביטוח שחלפו לגביו 30 ימים מהמועד האחרון להגשת השגה כאמור בסעיף 359 וההשגה לא הוגשה במועד, או חוב דמי ביטוח שהוגשה לגביו השגה כאמור שנדחתה.</p> <p align="right">"קרוב" - "קרוב" – כל אחד מאלה:</p> <p align="right">(1) בן זוג, אח, אחות, הורה, הורה הורה, צאצא וצאצא של בן זוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה;</p>	

¹ ראו נספח א' – נוסח הסעיף בחוק.

המוסד לביטוח לאומי מינהל ביטוח גבייה וחקירות

- (2) צאצא של אח או של אחות, ואח או אחות של הורה ;
- (3) חבר-בני-אדם שבהחזקת אדם או קרובו, אדם המחזיק בו וחבר-בני-אדם המוחזק בידי אדם המחזיק בו ; לענין הגדרה זו, "החזקה" – במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם אחר, ב-25% לפחות באחד או יותר מסוג כלשהו של אמצעי השליטה ;
- (4) נאמן כהגדרתו בסעיף 75ג², לגבי היוצר בנאמנות תושבי ישראל או בנאמנות הדירה וכן נאמן לגבי נהנה בנאמנות נהנה תושב חוץ או בנאמנות לפי צוואה ;

"פקיד גבייה ראשי או פקיד השגה" – עובד הביטוח הלאומי שהמינהלה הסמיכה אותו לדון בהשגה לפי סעיף 367א.

"פקיד מוסמך" – פקיד ביטוח וגבייה שעבר הסמכה מיוחדת ביישום הוראות סעיף 367א.

1. גביית דמי ביטוח מחבר בני אדם

להלן התנאים בהם רשאי פקיד גבייה ראשי לדרוש מאדם אחר לשלם את החוב שהותיר חבר בני האדם :

אפשרות א' – סעיף 367א(א)(1)

תנאי ראשון – קיום חוב דמי ביטוח.

תנאי שני – חבר בני האדם התפרק או העביר את נכסיו בלא תמורה או בתמורה חלקית.

תנאי שלישי – לא נותרו לחבר בני האדם אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור.

החוב יינתן לגביה ממקבל הנכסים, אך לא יותר משווי הנכסים או הפעילות שהועברו או מן ההפרש בין התמורה החלקית לשווי הנכסים או הפעילות.

דוגמא : חברה בע"מ דיווחה על עובדים מבלי לשלם את דמי הביטוח. נוצר חוב של 100,000 ₪ בתיק הניכויים. לחברה היה נכס משאית בשווי 50,000 ₪ שהועבר לידי אדם אחר ללא תמורה.

ניתן יהיה להטיל עיקול על המשאית הגם שהחוב לא רשום על שם בעל המשאית. וניתן אף להטיל עיקול על נכסי החברה או על נכסי המקבל בשווי המשאית שהועברה ללא תשלום או בשווי התמורה החלקית.

אפשרות ב' – סעיף 367א(א)(2) ("חברות אחיות")

תנאי ראשון – קיום חוב סופי של דמי ביטוח.

תנאי שני – העברת הפעילות לחבר בני אדם אחר שיש בו במישרין או בעקיפין אותם בעלי שליטה או קרוביהם בלא תמורה או בתמורה חלקית.

תנאי שלישי – לא נותרו לחבר בני האדם אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור.

² "נאמן" – אדם שהוקנו לו נכסים או הכנסות מנכסים, או שהוא מחזיק בנכסים בנאמנות ; בכל מקום בפרק זה שבו מדובר בנאמן, משמעו הנאמן בתפקידו זה, בנאמנות שבה מדובר ; לענין זה יראו הקניה לחברה להחזקת נכסי נאמנות כהקניה לנאמן ויראו תאגיד כמפורט בתוספת ראשונה א' כנאמן ; שר האוצר רשאי להוסיף בצו תאגידיים לתוספת הראשונה א' ;

המוסד לביטוח לאומי מינהל ביטוח גבייה וחקירות

החוב יינתן לגבייה ממקבל הנכסים שהוא חבר בני אדם.
אך לא יותר משווי הנכסים או הפעילות שהועברו או מן ההפרש בין התמורה החלקית לשווי הנכסים או הפעילות
דוגמא: שני אחים בעלי חברה בע"מ מחזקים כל אחד מהם ב-50% ממניות החברה. החברה דיווחה על עובדים מבלי לשלם את דמי הביטוח. נוצר חוב של 100,000 ₪ בתיק הניכויים. שני ילדיהם של בעלי המניות פתחו חברה בע"מ חדשה והמשיכו לנהל את אותו עסק, תחת שם חדש. במקרה זה ניתן יהיה להעביר את החוב של שני האחים לחברה החדשה שנפתחה.

אפשרות ג' – סעיף 367א(א)(3)

תנאי ראשון - קיום חוב סופי של דמי ביטוח.
תנאי שני – חבר בני האדם התפרק או הפסיק את הפעילות.
במצב כזה יראו את הנכסים שהיו לחבר כאילו הועברו לבעלי השליטה בו ללא תמורה וניתן יהיה לגבות מהם את דמי הביטוח, אלא אם כן הוכח אחרת להנחת דעתו של פקיד הגבייה.
אך לא יותר משווי הנכסים או הפעילות שהועברו או מן ההפרש בין התמורה החלקית לשווי הנכסים או הפעילות

לדוגמא:

שני אחים בעלי חברה בע"מ מחזקים כל אחד מהם ב-50% ממניות החברה. החברה דיווחה על עובדים מבלי לשלם את דמי הביטוח. נוצר חוב של 100,000 ₪ בתיק הניכויים.
קיים רכב שטח הרשום על שם החברה וכן מכוונות דפוס. החברה העבירה את הבעלות על רכב השטח משמה של החברה לבעלות הפרטית של אחד האחים. ניתן יהיה להטיל עיקול על רכב השטח ו/או על כל נכס אחר של בעלי החברה הגם שכעת רשום באופן פרטי. כמו כן ניתן לפעול לגביית נכסים בשווי מכוונות הדפוס.

2. גביית דמי ביטוח מעובד עצמאי או ממעסיק שאינו חבר בני אדם

בהתאם להוראות סעיף 367א(ב) לחוק, אם קיים חוב סופי בדמי ביטוח לעובד עצמאי או למעסיק יחיד (שאינו חברה) והוא העביר את נכסיו בלא תמורה או בתמורה חלקית לקרובו או לחברה שהוא בעל שליטה בה מבלי שנותרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב, ניתן לגבות את חוב דמי הביטוח ממי שקיבל את הנכסים כל עוד לא עברו שלוש שנים מתום שנת המס שבה היה חוב דמי הביטוח לסופי או שבה הועברו הנכסים, לפי המאוחר.
אך לא יותר משווי הנכסים או הפעילות שהועברו או מן ההפרש בין התמורה החלקית לשווי הנכסים או הפעילות

לדוגמא:

עובד עצמאי צבר חוב של 100,000 ₪. בשלב מסוים פתח חברה בע"מ על שמו. ניתן יהיה להעביר את החוב מתיק העצמאי לתיק של החברה.

המוסד לביטוח לאומי מינהל ביטוח גבייה וחקירות

בכל מקרה לא יגבו ממי שקיבל את הנכסים או הפעילות, יותר משווי הנכסים או הפעילות שקיבל בלא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין שווי הנכסים או הפעילות.

3. גביית דמי ביטוח מבעל שליטה שהורשע

בהתאם להוראות סעיף 367א(ד) לחוק, כאשר ניתן פסק דין סופי וחלוט המרשיע מנהל בחברה שהוא בעל שליטה בה בשל אי העברת תשלום דמי ביטוח בגין עובדו למוסד לביטוח לאומי, ניתן לגבות ממנו באופן אישי את דמי הביטוח שניכה מהעובד ולא העבירם למוסד לביטוח לאומי.

אופן עבודת הפקיד

- בכל סניף של הביטוח הלאומי ימונה לפחות נציג אחד של תחום הביטוח והגבייה (להלן: פקיד מוסמך) אשר יעבור הכשרה ע"י מינהל הביטוח הגבייה וחקירות בנושא יישום הסעיף בחוק, וישמש איש הקשר מול פקיד גבייה ראשי ו/או פקיד ההשגה במשרד הראשי.
- בכל מקרה בו פקיד מוסמך מזהה, כי בוצעו העברות נכסים במערכות היחסים שבין חבר בני האדם לקרוביהם ו/או שבין העובד העצמאי לקרוביו וכן במערכות היחסים בסעיפים 1 ו-2 שתוארו לעיל, ובהתאם להנחיות שיקבל ביום ההכשרה יעביר לפקיד גבייה ראשי את האסמכתאות לכך וימתין לקבל הנחיות, לרבות הפניית התיק לחקירות חוץ.
- פקיד גבייה ראשי יבחן את התיק ויעביר הנחיה לפקיד המוסמך להוציא דרישת תשלום למקבל ההעברה בהתאם למכתבי הדרישה שהעתקם מצ"ב³, בו תינתן לחייב להשיג על ההחלטה תוך 21 ימים.
- הוגשה השגה על החוב ודחה פקיד ההשגה את ההשגה שהוגשה – יעמיד את החוב לתשלום ויאפשר לחייב לערער על ההחלטה לבית הדין לעבודה תוך 30 ימים מיום מסירת ההחלטה.

רשימת תפוצה

מנהלי תחומי ביטוח וגבייה
פקיד ביטוח וגבייה

³ ראו נספח ב'

המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גבייה וחקירות

פקידי מעסיקים

לכבוד

הנדון: דרישת לתשלום חוב לפי הוראות סעיף 367א לחוק הביטוח הלאומי

על פי המידע שבידינו, למר _____ ת.ז./תיק ניכויים _____ (להלן: "החייב") קיים חוב בסך
של _____ לתקופה _____

על פי המידע שבידינו, החייב העביר לידך את הנכסים הבאים:

בהתאם להוראות סעיף 367א אתה נדרש לשלם מיד עם קבלת דרישה זאת את סכום החוב הנ"ל בהתאם
לשווי הנכסים שהועברו לך או בהתאם לסכום החוב לפי הנמוך שבהם.

במידה שלא תמלא דרישה זו, יינקטו נגדך הליכי גבייה בהתאם לפקודת מסים (גבייה).

אתה רשאי להגיש השגה על החלטתנו זאת לפקיד גבייה ראשי בהתאם להוראות סעיף 367א לחוק וזאת
תוך 21 ימים מהיום בו נמסרה לך הודעה זאת.

פקיד ביטוח וגבייה

המוסד לביטוח לאומי
מינהל ביטוח גבייה וחקירות